

CATALUNYA SOCIAL

Òrgan d'ACCIÓ POPULAR

Any XII. Núm. 567

Un any, 12 ptes. — Núm. solt, 25 cts.

11 juny 1932

Redacció: Portaferrissa, 13 bis
Telèfon 21160 - BARCELONA

PUBLICACIÓ
SETMANAL

Administració: Duran i Bas, 11
Telèfon 17605 - BARCELONA

Constància en l'acció i unitat en la direcció

El renaixement catòlic és evident en la nostra vida pública. Ningú no l'hauria pogut sospitar fa un any. Tots ens creïem tenir molta menys força social de la que realment tenim; i el renaixement catòlic ha estat, gràcies a Déu, una revelació, tant per a nosaltres com per als homes de l'esquerra.

Arreu de la terra catalana sorgeixen iniciatives i els esforços són continuats. I entitat que avui neix, aviat agrupa milers i milers d'elements ací i allà de tot el nostre país. Bella manera de mostrar la nostra força, certament!

Però ens equivocariem si ens creïem que això era tot. Cal, no solament tenir força, sinó donar a aquesta el ritme que fa arribar el món a la realització de les grans empreses. I cal, sobretot, practicar l'esforç amb constància, ja que la nostra tasca ha d'ésser, més que política, social; i social tant vol dir com tasca de reconquesta de l'ànima de moltes collectivitats avui, dissortadament, perdudes per a nosaltres.

Ens cal considerar que en moltes barriades obres, no solament de les ciutats, sinó fins i tot dels pobles mitjans i petits, la classe treballadora es troba allunyada de la nostra vida espiritual, per la raó que durant anys i anys les predicacions contràries i la manca de treball nostre, han fet el trist miracle. I si avui haviem d'expressar en un mot aquest estat del món obrer, ho podríem fer dient que es troba en plena època de missionament. Però d'un missionament especial que, no solament l'allunya de nosaltres, sinó que li fa sentir odi envers nosaltres, ja que, dissortadament, en algun moment social ha arribat a creure que catolicisme i capitalisme es confonien, i que molts abusos dels que veia en els capitalistes eren abusos acceptats per la doctrina catòlica i no refusats per ella. ¡Fins aquí l'han portat les predicacions contràries!

I mentre aquesta conquesta espiritual no sigui empresa amb mètode i constància, fins a obtenir resultats com els de la democràcia social catòlica de Bèlgica o com els de les grans agrupacions sindicals cristianes alemanyes, per exemple, no podrem confiar en la nostra victòria. ¡I qui ha de descondèixer que aquesta obra ho és d'anys i anys, i, sobretot, d'una voluntat a tota prova?

Hem obtingut un renaixement catòlic ben vistent, en un sol any de feina. Però ens hem de prevenir contra la feina i el resultat massa aparents i massa apoteòsics, precisament perquè acostumen a ésser flamarada d'un dia i no pas obra madura de constància i de persistència. Avui hem aprofitat el fons cristià que encara, sortosament, hi ha en les institucions del nostre poble i en el fons de tota la nostra vida social. Però ens equivocariem si ens creïem que aquest fons es mantindrà ferm per obra de miracle, i no pel nostre esforç continuat i persistent. Amb l'escola catòlica general i ben organitzada; amb la Premsa catòlica a l'alçada que li correspon en els temps actuals; amb l'ensenyament catequístic ben fet i sense rutina; amb les publicacions i propagandes doctrinals de tota mena (ja que el poble no és pas tan infantívol com molts creuen); i amb una tasca proselitista d'organització professional sindical, per a la qual necessitem obrers-apòstols, prèviament preparats d'intel·ligència i de cor, aconseguirem mantenir el llevat i la fermentació actual de la massa catòlica. Però sense tot això, i tenint, en canvi, per contra, l'escola laica de l'Estat, la feina de deschristianització de les esquerres, no tinguem masses confiances que el renaixement actual sigui sòlid i persisteixi en el grau en què hauria de persistir i créixer.

Tasca social, doncs, més aviat que política; tasca política per a completar la primera. I tant l'una com l'altra exigeixen dues condicions, indispensables en tot moviment social: Constància, primer, per a no defallar en l'acció; i Unitat en la direcció. Quan les iniciatives es vagin planejant, procurem coordinar-les amb les dels altres i no esmerçar l'esforç per vies diferents. Això tant valdria com condemnar-ne gran part a l'esterilitat. I, sobretot, quan tinguem una iniciativa i estem disposats a treballar-hi, procurem fer-ho, no amb un espontaneïtat improductiva, sinó coordinant el nostre esforç i subjectant-lo a les directrius que ens vinguin de més amunt. Podrem, de vegades, estar poc conformes amb les iniciatives de més amunt, però hi ha una altra deu d'esforç fructífer, que es diu Disciplina, que no hem de menysprear mai en la nostra vida colectiva. El seu menyspreu tant val com menyspreu a l'autoritat i a la fructificació de les obres i dels esforços.

La tasca de renaixement d'un any ençà és bella i encoratjadora. Però hauria estat foc d'encenalls si no la solidéssim en obres definitives i duradores que, com l'escola catòlica, la premsa catòlica, el servei parroquial ample i intens, les grans organitzacions professionals que cerquen la justícia en el treball i en la distribució de la riquesa i del benestar, constituei-

xen arreu el pern en què descansa una organització cristiana de la societat moderna.

Les iniciatives van venint de dalt. Deure nostre és rebre-les amb disciplina i afecte i ajuntar-hi el nostre esforç personal i pecuniari a base d'aquestes dues fonts, fructíferes entre totes: Constància en l'acció i Unitat en la direcció.

Fantasies evangèliques

Simó Pere

PER JORDI ARNAU

XI

La vocació dels gentils

La persecució contra els deixebles de Jesucrist dirigida per Saül i pel Sanedrí fou fulminant. La primera víctima en va ésser Esteve, el diaca. Era cosí de Saül, caigué el primer de tots a les mans del perseguidor i va ésser mort a cops de pedra. Quan Saül, implacable amb els amics, més que amb ningú, va cercar Eunomos, es va trobar que se li havia escapat. L'emperador Tiberi, havent sentit contar coses extraordinàries de Jesucrist i dels seus seguidors, va enviar missatges a Jerusalem amb el manament que li portessin testimonis que el poguessin informar. Nicodemus, Deli, Eunomos i Efratas foren duts a Roma per satisfer la curiositat del Cèsar.

Saül rebé el cop de gràcia de l'Esperit Sant i veié Jesús que li va preguntar: "¿Per què em persegueixes?"; aquest fet, però, no va pas apaivagar les ires del Sanedrí, sinó que les va encendre encara. Llätzer i les seves germanes, lligats en una barca sense remys ni timó, foren llençats a la mar. ¿Qui sinó la Divina Providència va aconseguir aquella corcada closca de nou fins a les platges de Marsília, a les Gàl·lies?

En aquestes s'havien dispersat els apòstols. Les primícies del regne de Jesucrist foren pels fills d'Israel, escampats per les terres no massa allunyades de la Palestina, Joppe, Tir, Sidon i Antioquia; les illes de Xipre i les de la mar grega; les ciutats de Damasc, Palmira i Haleb; les regions de Bitínia, Galàcia, Frígia i Messopotàmia; les ciutats africanes Alexandria, Menfis, Tebes i Cartago; heus aquí els testimonis de les fatigues apostòliques i dels prodigis que les acompanyaven, mentre Saül de Tars, anomenat Pau entre els cristians, retirat i penitent en el desert de l'Aràbia, prenia alè per a les volades d'àliga que aviat havia d'empendre.

Simó Pere, sense frenar l'activitat, es tornava cada dia més dolç, més prudent, més fraternal. Aquelles bursades del seu temps de jove se li havien moderat, aquell agosament fill de la confiança que tenia en si mateix havia cedit el lloc a un altre agosament fill de la confiança en Déu i en la paraula de Jesús: Jesús estaria amb la seva església fins a les darreries del món.

En aquell temps, Simó Pere corria per les ciutats de la costa del Mediterrani, des de Joppe fins Antioquia, predicant Jesús crucificat i ressuscitat als jueus

i samaritans allí establerts i atent a la veu de l'Esperit Sant per si calgués travessar la mar cap a l'Occident i anunciar Jesucrist als gentils de la mateixa Roma.

I la veu de l'Esperit Sant se li va fer ben clara a Joppe, a casa de Simó el curtidor.

—No en diguis contaminat d'allò que Déu ha purificat. A baix hi ha tres missatgers que t'esperen. Baixa les escales i ves-te'n amb ells, que jo te'ls he enviat.

L'endemà passat ja era a Cesàrea de Palestina. Allí l'esperaven tot una colla de gentils convocats per Corneli, el centurió, home just, temeros de Déu i caritatiu. També Corneli havia sentit la veu de l'Altíssim i havia rebut manament d'escoltar Simó Pere.

Simó Pere va sentir per tots una paternal afecció i els va parlar de Jesús de Natzaret ungit per l'Esperit de Déu, qui va passar pel món fent bé a tothom, qui va ésser crucificat a Jerusalem, qui va ressuscitar el dia tercer, tal com ell i altres podien testificar, ja que havien parlat i menjat amb Jesús ressuscitat. I els deia que tots, tots els que creguessin en Jesús tindrien el perdó de llurs pecats.

I encara Pere estava parlant que va baixar l'Esperit Sant sobre els que l'escoltaven. I els circumcisos que amb Pere havien vingut quedaven sorpresos que la gràcia de l'Esperit Sant hagués vingut també sobre els gentils. I no en podien dubtar, ja que els sentien parlar en llengües diferents magnificant el Senyor.

I Pere llavors va exclamar:

—¿Qui ens podia privar de batejar tots aquests que han rebut l'Esperit Sant com nosaltres mateixos?

I va manar que fossin batejats, i accedint a llurs precs es va quedar amb ells alguns dies.

Fou tot just el dia darrer de la seva estada a Cesàrea que va arribar de Roma un vaixell, i un desconegut, de nom Deli, que hi havia navegat, preguntava a casa del centurió si sabia on es trobava un tal Simó Pere que havia estat de l'acompanyament de Jesús de Natzaret, crucificat a Jerusalem vuit anys enrera. I Deli cregué que era cosa tota providencial trobar Simó Pere en aquella mateixa casa i poder-li fer a mans amb tan gran facilitat la lletra que portava de Roma.

Pere va beneir Deli i va desplegar el pergami, que deia:

"Eunomos saluda Simó Pere, pastor de les ovelles de Jesucrist.

"T'envio Deli amb notícies de nosaltres. Encara que gàllic de nació, per amor de Jesucrist va pendre la circumcisió dels fills d'Abraham i va ésser batejat de mà del vostre germà Andreu en aquella diada memorable de la Pentecosta.

"No puc venir jo mateix. Tinc els dies de vida comptats i espero que aviat seré amb Jesucrist.

"Ja saps que a Roma ha caigut bé la llavor que vinguérem a sembrar. Nicodemus us pogué contar la nostra arribada a Roma, la bona rebuda que ens va fer l'emperador Tiberi i la indignació d'aquest per la conducta de Pilat. Calígula, el nou emperador, no sembla preocupar-se gaire de nosaltres amb tot i les suggestions dels jueus de Roma que són ara com ara els nostres entrebancadors, llevat d'uns pocs que han estat batejats i que treballen ardidament amb nosaltres. Les nobles famílies dels Acilis i dels Cornelis, dels quals un llibert està de centurió a la legió romana de Cesàrea, s'han constituït en protectors nostres i ens deixen llurs cases per a les reunions, a les quals vénen molts esclaus corpresos d'ésser mirats per tots com a germans. El nostre germà Efratas no para de treballar per Jesucrist, menysprenat fatigues i perills.

"He tractat Sèneca el filòsof i li he parlat de la nostra doctrina i del nostre Jesús. Escolta amb interès i li plau dialogar sobre aquesta qüestió. Les seves doctrines són austeres, però li plau massa la societat corrompuda que envolta l'emperador.

"A hores d'ara són uns quants centenars els romans i d'altres nacions que demanen el baptisme. ¿Què s'ha de fer? No és el baptisme per a tothom? Hem sentit vehements desitjos de batejar tot aquest aplec de creients incircuncisos; esperem, però, una paraula teva. No sembla que puguem rebutjar els que Déu ha elegit.

"Si et plau, el mateix Deli pot portar la resposta a Efratas; perquè jo no penso pas veure el seu retorn. Tingui Jesús pietat de mi.

I tu què esperes? A cada nau que ve a Itàlia tinc l'esperança de veure't arribar, i sempre em surt fallida. Sols Déu sap l'hora, però jo li prego que si és possible l'avenci. Simó Pere, a Roma, a Roma! Però jo no veuré aquest dia que tu saps he desitjat amb deliri.

"Efratas i tots els nostres et veneren com el vicari del mestre Jesús i et saluden. Prega a Déu per Eunomos."

(Continuarà)

La bèstia nua

PER JOSEP MIQUEL I MACAYA

Ens trobem de bell nou davant la bèstia nua. És el tema de cada any, de cada estiu. I enguany, tanmateix, segons que m'han dit amb tota certitud, serà el tema del present.

Anys enrera la bèstia humana trobava la platja com a lloc d'exhibir-se. Si el lector coneix algunes platges d'ací i de fora de casa, sap, doncs, per experiència, la faisó de presentar-se, la manca de pudícia, tant entre homes com entre dones, en les platges. Hi havia, generalment, entre els banyistes, un cert afany a exhibir allò que no deu ésser exhibit per tal com l'exhibició sols pot ésser d'allò qui sigui exhibible; el nu intern descobreix tota la realitat i les lletjors més baixes de la persona.

Ara, però, a aquest mal se n'afegeix un altre. Al nu amb *maillot* i amb *slips* i amb tota altra indumentària d'estiueig i de platja, cal afegir-hi el nu complert del cos, exhibit no pas per un sentit de salut, sinó ben altrament per un sentit d'impudícia, d'atemptat a la moral universal. Qui s'exhibeix nuament, a la platja, a la muntanya, per raons de salut, és com si descobrís un nou planeta, com si descobrís un nou caminador i un nou remeiament per tal d'aidar la salut humana devés uns nous termes. Si l'home primitiu va cobrir-se i vestir-se, pensem, tanmateix, que ho deuria fer per la vergonya de trobar-se, l'un en front de l'altre, ben despullat. I ara, invocar com a padrí d'aquest nu hodiern, la salut, la vida més saludable, és invocar una de les mentides més grans, una de tantes mentides humanes que trampelen per aquest món espantant totes les coses. És un sentit regressiu de la vida.

¿És que tota una família i una collada d'amics ha

esdevingut malalta per tal com surten de Barcelona i passen nus al sol, a l'aire i al mar, tot el dia? Jo pla bé voldria saber si aquest nu que empren per al cos voldrien emprar-lo per a llurs consciències; jo pla bé voldria saber si els aniria gaire bé a tots els nudistes que exhibeixen la bèstia humana, d'exhibir públicament la consciència. ¡Llavors sí que se'n coneixerien de grops i guexàries! Serien els grops i les gerxàries d'aquell malcontent qui tan meravellósament ens ha descrit l'amic Joaquim Ruyra.

Som al temps de la bèstia nua, d'una d'aquelles bèsties apocalíptiques qui deambulen per aquest món llevant les llavors del bé; semblant arreu les llavors del mal. I després: ¿com volem que el món actual vagi llatí, i que les coses s'arreglin, i el que és estripat s'apedaci, si el bon Déu, davant l'allau que passem en tots els ordres no ha de fer altre que escurçar-nos un bon xic la seva Providència, la seva amor i la cura que té envers nosaltres? Amb la bèstia nua comencem un dels atemptats més forts en contra de l'esperit i la llei divina.

R E L O J E R I A

MAURER

R^a CATALUNYA 52 fr. KURSAAL antes AVINO 38

**Proveïdors del
Foment de Pietat**

El Corpus dels obrers catòlics

PER R. RUCABADO

A una de les ciutats industrials de Catalunya on els patrons consentiren a esborrar la gran festa eucarística i popular, uns desconeguts fa pocs dies han esborrat i maculat amb quitrà la façana i unes imatges exteriors d'un famós santuari de la Mare de Déu, situat als afores, continuant l'espantós desgranar d'aquest rosari infernal de sacrilegis i atemptats iconoclastes que de cap a cap de la nostra pàtria i de tot Espanya devasten o amenacen totes les coses sagrades que s'aguanten en peu. Però ara ve el demanar: ¿qui gosarà indignar-se, si la mà clandestina d'un miserable analfabet, d'un anònim sectari comet d'amagat i nocturnament les profanacions iníquies, si uns actes tan odiosos com aquells, responen a igual finalitat, obeint a una mateixa consigna, com són l'obrir les fàbriques i fer treballar el dia de Corpus, han estat comesos per unes persones solvents i respectables, per unes seleccions ciutadanes com els patrons industrials responsables d'aquell escàndol grossísim?

Acabo de saber que a una altra gran ciutat plena d'establiments fabrils, solament van ésser *quatre* els fabricants que pel Corpus tancaren, sabent que els costaria, el digníssim exemple de fidelitat al precepte i a la tradició, alguns milers de pessetes per a evitar el subsegüent conflicte d'una reclamació injusta, però inevitable, dels sindicats. Recompensi el Senyor Sagramentat aquests patrons meritíssims, que no volgueren deixar d'honorar-lo. Beneeixi Ell llurs noms i llurs famílies, les màquines i els fruits de les màquines, i els fills i els obrers de llurs cases per moltes generacions! Escrupolosament aquests quatre jústos han acomplert la intimació evangèlica de cercar *primer* que tot la justícia de Déu, l'honor de Déu, i deixar després que Déu mateix ajudi i proveeixi. La conducta única lícita, honorable i cristiana dels patrons catòlics davant el conflicte de Corpus era aquesta: *tancar per Corpus*. Celebrar el Corpus. *Témer el Corpus*. Les discussions, que vinguessin després! Però el succeït revela un índex baixíssim de resistència cristiana. Descobreix una vegada més que la llei i l'honor i la temença de Déu pesen molt pòc davant de certes provatures, i aquesta lleugeresa de pes específic cristià, ensenya els buits i corcadures del nostre cos social.

Els agents responsables de la profanació del conjunt de festes intersetmanals que culmina en la magna diada de Corpus, per un autor amb encert anomenada la Festa Major de l'any, són els dos interlocutors del diàleg de les Comissions Mixtes, compostes dels elements que les estadístiques defineixen "patrons" i "obrrers", designacions sociològiques molt simples que en realitat aporten al diàleg unes valors molt més complexes que les del simple fet estadístic. Pròximament caldrà fer una crítica especial d'aquesta *mixtura* de les comissions, a les quals convé més aviat que el de mixtes l'adjectiu mixtificades; compostes per individus que juguen a enganyar-se a si mateixos, als contraris i al poble. És característic d'elles la concentrada duresa ofensiva, la implacable i freda percus-

sió dialèctica dels elements revolucionaris hàbilment investits de la més invulnerable de les armadures, de la més infallible de les disfresses: la disfressa obrera. I en front d'aquesta ofensiva de ferre, vacillants sempre, trontollant, o derrotistes trèmuls o fatxendes inútils, inermes, buits, impreparats, els pobres senyors patrons, donant l'espectacle de les batalles on l'enemic precipita tota la falanx penetradora pel cantó que endevina feble i desanimat, de la línia, pel cantó dels *mals aliats*. La fera revolucionària, escometent els patrons, sap per instint on són els més pobres defensors i menys segurs, de l'ordre social que els assaltants hipòcrites s'acuiten a motejar *burgès* i *capitalista*, però que nosaltres sabem que és l'ordre social cristià.

Els patrons catòlics, els catòlics patrons, han, de debò, traït l'ordre cristià que podien i devien en la batalla de les festes intersetmanals defensar, com a capítosts potents, com a caps responsables, com a patricis i magnats dels estaments, proveïts per Déu d'una abundor de recursos i mitjans que els imposava qualsevol sortida menys la d'una capitulació servil, la de lliurar la diada tan volguda als mals designis del sectarisme.

Però una demanda més urgent encara podem fer als patrons que concertaren amb els "representants obrers" de la Comissió Mixta la desaparició del Corpus. — I els vostres obrers catòlics, tan catòlics com vosaltres, i tan obrers *almenys* com els "obrrers" de la Comissió Mixta, ¿a on i com l'han passada la festa del Corpus que estimen i que volien guardar? ¿És que en discutir-se i pactar-se el nou calendari laic de les fàbriques heu tingut, oh patrons, en compte la fe, els costums, la pietat, la religió sincera, ja no la vostra pròpia, que heu trepitjat, però la de molts i moltíssims dels obrers vostres? ¿És que heu curat, ni heu pensat mai, que aquests catòlics obrers de casa vostra tenen dret al respecte de llur consciència catòlica en matèria de festes? Heu pactat amb els obrers que us consta que són enemics de Déu i enemics vostres, que són sectaris, anarquistes, revolucionaris i destructors de tot esperit cristià. Però us consta també que al mateix temps i a les vostres mateixes cases hi ha obrers que no són destructors, sinó compàticeps i germans vostres en esperit cristià, que no són revolucionaris, ni anarquistes, ni sectaris en cap manera; que són, en el sentit exacte de la paraula, *correligionaris* vostres. I no els heu dat, ni els heu atorgat representació. I heu pactat a l'esquena d'ells i prescindint d'ells. I quan sis o set subjectes blasfems i anticlericals s'han assegut davant vostre a la taula de la comissió, cap de vosaltres, patrons, no ha trobat a mancar ni ha reclamat la presència i representació d'aquells que vosaltres coneixeu personalment per treballadors autèntics vostres, que no són anticlericals ni blasfems, i que tant obrers *almenys* són, i amb tants drets, *almenys*, com els delegats de l'organització revolucionària.

I vosaltres, patrons, heu pactat la supressió del Corpus sabent, obligació tenint de saber, que molts i

molts obrers de casa vostra són amics del Corpus, i que el treballar aquell dia sagrat i solemníssim els causaria un dolor, una tristesa, una desolació i un escàndol inguaribles. I vosaltres, catòlics patrons, us heu avingut amb els obrers anticristians en contra dels vostres obrers germans en Crist. Esgarrifosa aliança!

La profanació industrial del Corpus Christi és el truncament de les últimes restes de solidaritat catòlica. I no s'hi val a argumentar que no existeix pràcticament altra representació obrera que la revolucionària, que no figura en el cens altra organització sindical que la subversiva, perquè això, si és un fet, és un fet injust, és injust reconèixer-lo i és injust acatar-lo. Que els obrers catòlics no tenen organització? ¿Què més organització, en matèria de respecte a les festes, que el Catolicisme, comunitat que engloba en una mateixa religió, que aixopluga en una mateixa Església patrons i obrers, treballadors i amos, dependents i capitalistes? ¿Quina organització prèvia es necessita per a celebrar les festivitats catòliques, sinó l'Església? L'ésser, amos catòlics i obrers catòlics, membres i fills d'una mateixa Església, aquesta consideració vivificada era bastant per a resistir i rebutjar la pretensió anticlerical d'abolir les festes.

Però aquesta solidaritat catòlica no s'ha trobat, i la germandat cristiana no se l'han sentida els patrons, ni el deure elemental de constituir-se ells en defensors i representants dels seus obrers catòlics, si a les comissions mixtes els obrers catòlics no hi arriben.

Ja sé que algun patró pot respondre adduint un fet concret i conegut: que en alguna fàbrica, en anàloga ocasió, quan s'anuncià que s'obrien les portes i s'engegarien les màquines per una festa tradicional, s'advertí que els obrers que no volguessin acudir al treball serien respectats i cap sanció no se'ls posaria, i no obstant tots ells compareguren a treballar sense ni un mancar-ne. Ja sé que em podran dir que els obrers que han deixat, espontàniament i voluntària, de concórrer a les fàbriques obertes el dia de Corpus o per Setmana Santa, són poquíssims. Però aquesta consideració és terribilíssima, perquè dues coses significa: O bé que, malgrat la condescendència patronal, els obrers catòlics no gosen significar-se davant dels companys anticlericals majors en nombre o en gosadia, o que... ja no hi ha obrers catòlics, i que, per tant, la massa és totalment perduda.

No hem jamai admès el tòpic de la perdició de les masses en quant es vulgui donar a entendre que estan perdudes les masses però estan salvats els directores. Si l'obrer es perd, no se salvarà el patró — escrivíem no fa gaire. — Si a l'infern van els treballadors i els pobres, no aniran pas al cel els burgesos i els rics.

Ai, aquest Corpus d'enguany! Estrany i paradoxal, antisocial i amargantíssim a les ciutats on sota els balcons endomassats desfilava el seguici d'obriers cap a la fàbrica. Ai, trista processó, reflexions negres, llarga teoria de pecats, d'omissions, de mancaments socials i religiosos, que fan via devés allí on hi ha més soroll. A la fàbrica on riu, en el fum victoriós que ha exiliat l'encens, en el soroll trepidant de la maquinària que liquida el silenci reverent, en el cínic triomf de la matèria que, servida pels patrons i pels heretges, aixafa i estrangula l'esperit, on riu i es recargola a riallades el *nostramo* d'avui, Satanàs venedor, rei del desordre i de la injustícia.

Una presó "model"

PER LLUÍS G. FABREGA I AMAT

Llegeixo, i transcriu, que s'acaba d'inaugurar a New York una presó de dones, tal vegada única en el món per les seves comoditats.

La delinqüent, que pensa en una presó llòbrega i fosca, es veurà sorpresa en ésser reclosa en un verdader hotel modern, amb calefacció, sales de ball, jardins en les terrasses, biblioteca i camps de tennis.

El règim de la presó és ideal: s'aixequen de matí, i després d'un desdèjuni a to, les *pensionistes* es passegen pels jardins i juguen al tennis.

Abans del dinar llegeixen la premsa en el jardí de la terrassa, des d'on es pot admirar el conjunt gegantí del port de New York i les belleses de l'illa de Manhattan.

Les cel·les estan pintades al "ducco" en colors clars; tenen un llit còmode i no manca a cap d'elles el petit tocador i unes flors.

Cada pis compta amb un saló de reunions i un menjador, i en l'últim està instal·lat el servei mèdic, amb un consultori d'especialitats i servei de guàrdia, de metge, odontòleg i infermeres, essent tot això permanent.

La presó compta amb una església, provista d'altar giratori, a l'estil dels teatres moderns, on es poden celebrar oficis divins segons els ritus catòlic, metòdista, jueu, etc.

Esgarrifa pensar que tantes comoditats i bona alimentació, costin solament unes quantes punyalades, falsificar un xec, ofegar una criatura tantost nascuda, emmetzinar el marit o vendre cocaïna als amics.

No tindria res d'estrany, tampoc, que un "hotel" així tingués sempre molta "clientela".

Quan hom llegeix notícies semblants, pensa en el sacrifici del viure en els temps que patim, havent de contemplar com s'exalça el crim en detriment de la virtut.

Nosaltres demanem a la nostra Victòria Kent que perdi uns moments en llegir les notes apuntades, perquè es doni compte que en altres indrets tenen idees més "humanes" del règim penitenciari.

Sentim, però, que l'ex-Directora de presons d'Espanya hagi de sofrir la competència de la iniciativa carcerària, ella que s'havia abocat de ple a fer de les presons espanyoles uns paradisos. ¿Quina llàstima que hi hagi qui estigui més avançat que nosaltres!

Fem una invitació als nostres criminals d'ofici a què es molestin a prendre un passatge per a New York, on els seus instints seran apreusats degudament, car, avui tot es cotitza, i mal per mal, val més donar punyalades, ofegar criatures totjust nascudes, vendre cocaïna, falsificar xecs, emmetzinar el marit i cultivar tota la gama criminal, allà on aquestes gestes es paguen amb una pensió en un "hotel" modern, on les comoditats estan a l'altura dels temps que vivim.

De què serveix ésser honrat, just, digne, decent i honest, per a sofrir una vida de privacions i turments!

Què esperen els criminals? Agafin, tots, el vapor, i que se'n vagin a New York. Tots hi guanyariem. Ells, anant a viure una vida de tranquil·litat i bons aliments, i nosaltres podent desfer-nos d'una plaga que ens ofega i empesta.

Carnet setmanal

La reforma agrària. — Sense pena ni glòria va passant per les Corts la discussió del projecte de reforma agrària, presentat pel Ministre d'Agricultura. Els Diputats resten avorrits de les discussions i deixen el saló de sessions poc menys que buit. Només aquells qui tenen el deure d'intervenir-hi, per llur càrrec en algun organisme parlamentari que ha entès en l'afar, suporten l'ambient soporífer i mort de la discussió.

I per què no interessa l'assumpte? ¿És que en un país de riquesa principalment agrícola com el nostre pot passar amb indiferència aquest afer? Uns, perquè tenen posades en el projecte certes esperances de millora; altres, perquè creuen que no ha de constituir més que una forta agitació en el camp sense cap resultat pràctic, el lògic seria que la Reforma agrària apassionés tots els representants del país.

Digu's el que es vulgui, no hem pas millorat gens en ordre a costums polítics. Els temes econòmics, els socials, els veritablement interessants per al país segueixen seduint tan poc com abans els pares de la pàtria. I només aquells afers que poden tenir derivacions de caire polític petit, minso, només aquells en els quals pot sonar la paraula crisi, arriben a apassionar i a convertir el saló de sessions en una olla que bull.

Per què l'Estatut de Catalunya ha format ambient parlamentari? Per la raó senzilla que, amb una impugnació forta com la que hi ha, es pot flairar algun dia un canvi polític i en pot derivar sang política en l'hemicle del Palau de la Carrera de Sant Jeroni. Si no fos això, l'Estatut passaria també sense pena ni glòria, com la Reforma agrària; i tots tan contents i satisfets!

No hem millorat gens en matèria de costums polítics. No gens, certament. Avui, en plena República, com abans en plena Monarquia, els homes són els mateixos i els defectes polítics molt semblants.

El sentit derrotista. — Hem d'anar amb cura, amics lectors, a convertir-nos en derrotistes de la política. Molts mals hem passat els catòlics i les classes conservadores en general durant els darrers temps, però serien infinitament pitjors els mals que ens esperarien si el sentit derrotista informava la nostra ànima col·lectiva i els nostres procediments. No vol dir això que cadascú no pugui lluitar aferrissadament segons el seu ideal i en favor d'ell; però en aquesta lluita hem d'anar amb una cura exquisida de no comprometre-hi coses més altes i de major transcendència que els afers polítics. Al cap i a la fi, hem de tenir en compte que en mig de la societat actual hi ha un treball a fer per damunt de tots els altres: el d'espiritualitzar les relacions entre els homes i el de procurar que la justícia distributiva imperi en les relacions susdites.

I aquesta feina no és pas depenent d'un règim o d'un altre; és depenent del nostre esforç, del treball nostre de cada dia, ja que la conquesta de les ànimes per a Crist té molt poca cosa a veure amb els canvis polítics, encara que en determinades situacions sigui més fàcilment realitzable que en altres, és clar.

Per tant, ¿no hauríem de reduir el nostre lema a

molta acció social i potser menys acció política? És clar que és lema que no agrada a tots, per la senzilla raó que la tasca social resulta bon tros més difícil, és menys aparatosa i exigeix un major sacrifici, que la tasca política. Però també és cert que hi ha molta gent derrotista el sentit derrotista de la qual deriva de les dificultats que la tasca social exigeix, dificultats que els inspiren un sentiment d'inacció, de decadència i fins diríem de peresa, que és la veritable clau de la seva derivació per camins més fressats i més planers.

Però no és pas la dificultat de l'acció ço que interessa des del punt de vista catòlic, sinó la seva necessitat. L'esperit de sacrifici s'ha de donar per suposat entre nosaltres si ens diem i som catòlics de veritat. I és únicament quan manca aquest esperit de sacrifici que entra aquest derrotisme estúpid, inconscient, que procura derivar les coses cap a camins més fàcils, però de menys eficàcia.

No hi ha cap situació de la qual no puguem derivar béns per al catolicisme. I les autoritats eclesíastiques han parlat ja prou clar i català en la Pastoral col·lectiva de l'Episcopat, donant normes als catòlics en el règim actual, perquè nosaltres, com a catòlics, ens hàgim d'obstinat a fer tot el contrari i a deixar-nos conduir per camins aparentment més senzills però de resultats poc pràctics.

I sinó, un exemple: ¿tenim avui al nostre costat la població obrera de les ciutats, en general? ¿Hi tenim ni tan sols la del camp, avui treballada enormement pel comunisme? I si no hi tenim l'una ni l'altra ¿com volem una resurrecció espiritualista per viaranyis merament polítics, per camins que no siguin els del convenciment, la cultura cristiana, les reformes socials, la justícia distributiva, etc.?

No blasmem, és clar, de l'acció política; però entenem que l'acció social és més eficaç. I que l'allunyament de molts catòlics de l'acció social i el seu major zel per una acció política — sobretot quan aquesta és derrotista — deriva d'un sentiment pregon de peresa i d'inconstància en el treball evangelitzador, que ens fa acostar més a allò que és fàcil i deixar allò que és difícil, sense recordar-nos que el camí difícil és precisament l'eficaç i fructífer.

La Confederació Nacional del Treball i la Unió General de Treballadors. — La lluita social, encarnada a Espanya entre la C. G. T. i la U. G. T. (sindicalista la primera i socialista la segona) es troba en un moment de gran interès.

La C. G. T. ha anat sempre pels camins acostumats: lluita constant, agitació continuada sense cap altra finalitat que la revolucionària, i va acabant els seus dies en un marasme general i en un trontoll enorme de les seves forces agrupades entorn d'un ideal merament negatiu. La U. G. T., en canvi, tenint tres Ministres en el Govern, ha procedit darrerament pels camins legals i ha procurat donar una nota de sensatesa mentre s'anava fortificant en les posicions dels càrrecs oficials i de domini de l'Estat.

La primera ha agitat fortament el país. Vagues il·legals, bombes a desdir, dipòsits d'armes, etc. I a la fi, ha arribat l'acció governativa forta, decidida, i ha tallat els seus passos i ha esfondrat les seves organitzacions. La desbandada és general i extensa. Les organitzacions s'han anat cansant d'una lluita sense finalitat positiva, portada per homes tal vegada a sou de l'estranger, i han deixat la Confederació. La crisi en el seu sí és evident. I aquest moment ha estat apro-

fitat per la U. G. T. per a llançar un manifest al país blasmant l'agitació, les violències de tota mena, i procurant donar una nota de serietat per atraure's els elements dispersos de l'organització sindicalista.

Una lluita sorda, que fa molt temps que dura, ha estat entaulada entre les dues organitzacions. I en mig d'aquesta lluita hi ha el poble treballador, el veritable poble, cansat de les estridències de la primera i de les promeses incomplertes de la segona.

¿No hauria arribat per a nosaltres, catòlics, el moment de pensar en el nostre sindicalisme — passi el mot, — en la nostra organització professional des d'un punt de vista cristià i amb un esperit beneficiós per a la classe treballadora? Pensem que són els Papes qui ho recomanen; que són les nostres mateixes necessitats les que ho exigeixen. Aquest poble obrer extraviat ha de tornar a nosaltres, únic mitjà de recobrar la seva pau interior, única pau possible en el món i única eficaç. ¿Per què no ens hi acostem, a aquest poble obrer que, si de primer antuvi ens refusa, a la llarga ha de comprendre els seus veritables interessos? La tasca és difícil, però és necessària. I els mitjans per a portar-la a cap tots els sabem i caldria únicament comptar amb els apòstols preparats per a portar-los a la pràctica.

El P. Rutten, a Bèlgica, només va començar la formidable organització professional cristiana d'ara quan es va fer obrer com els obrers i va conquerir la confiança d'uns quants de selectes. I arreu del món, totes les tasques portades a cap des del punt de vista professional cristià han estat a base de sacrifici d'uns apòstols enamorats de la justícia i d'alerosos d'atreure ànimes a Crist.

No concebem perfectament la tasca dels missioners? Una tasca semblant, doncs, si bé amb mitjans molt diferents, hauria d'ésser aquesta: la de missionar el nostre món obrer amb armes socials, de justícia i caritat a la vegada. I davant d'aquesta enorme necessitat ¿encara hi ha qui blasma de la democràcia cristiana, únic camí per arribar al poble i a la justícia en la vida de la producció?

Mai com en el moment d'ara no podríem trobar tantes facilitats entre els obrers de bona fe, desenganyats de promeses irrealitzables i d'agitacions inútils que posen en perill el seu treball, la seva salut, la seva família i la seva vida. Però ¿on són els nostres apòstols per a aquesta feina?

Macià, cap de l'esquerra. — El Sr. Francesc Macià, cap de la Generalitat de Catalunya, és també cap de l'Esquerra catalana. I enllaçant ambdues representacions, va per viles i pobles de Catalunya, fent-se rebre per les autoritats, amb caràcter oficial, i a la vegada, organitzant i assistint a mitings i reunions electorals d'Esquerra. Apofita els diumenges així. I l'endemà, per a que tothom ho sàpiga, el "Full oficial del dilluns" ho publica a grans titulars.

El diumenge darrer van ésser Torelló i Roda de Vic les poblacions visitades pel President de la Gene-

ralitat. I en les dues localitats, va presidir mitings esquerrans en els quals va parlar, a més a més, en Compagnys del problema dels rabassaires.

¿És aquest el paper que hauria de representar, en un moment tan delicat per a Catalunya com el d'ara, aquest home a qui les circumstàncies han portat a la primera magistratura catalana? ¿És així com pensa guanyar-se la confiança de tots els catalans, indistintament, sigui quina sigui la manera de pensar llur?

Nosaltres, els de dreta, no podem mai veure el President de la Generalitat en un home que procura treure d'aquell alt càrrec els avantatges consegüents per a portar-los cap al moli de l'esquerra, la nostra natural enemiga. I serà inútil que el senyor Macià digui tothora que ço que ell vol és amor i no bafarades d'odi, mentre en els mateixos mitings que presideix hi hagi oradors com Compagnys i d'altres l'única predicació dels quals és la de l'odi i l'única actuació dels quals ha estat portar aquest odi a comarques senceres.

Els actes han d'estar en equació amb les paraules. I jamai molts sectors de Catalunya no podran sentir-se representats per Macià, que no actua com a President de tots els catalans, sinó com a vulgar propagandista esquerrà.

Quan Prat de la Riba presidia la Mancomunitat de Catalunya procurava fer-se digne d'ésser el President de tots els catalans. I, a més, mai no governava amb l'única partit que representava, puix que sempre el Govern de la Mancomunitat va estar format amb representants dels partits de minoria junt amb els altres. En canvi, el senyor Macià, no solament ha allunyat del seu costat tots els homes d'ideologia diferent de la seva, sinó que fins aprofita el càrrec altíssim que té per a fer una propaganda política essencialment partidista. Quina diferència! Per alguna raó l'únic nom que no pot pronunciar-se en la Generalitat és el de Prat de la Riba. És la veritable veu acusadora de la consciència dels qui malmenen Catalunya pels viarans de l'odi i de la passió partidista en un moment històric en què hauria d'ésser tot el contrari!

Que ni Déu ni la pàtria no els en facin retret el dia de demà! Que tots junts no paguem les conseqüències d'una actitud tan suïcida en el mateix moment que una llaçada de germanor hauria d'unir tots els catalans de bona voluntat per estructurar la nova Catalunya. La política menuda, petita, del President en tindria la culpa, en tot cas.

Ja és mala sort la de Catalunya en trobar-se així representada i dirigida en un moment de la transcendència històrica del present!

JA SOU SUBSCRIPTORS DE CATALUNYA SOCIAL?

Abans de fer les vostres INVERSIONS EN VALORS consulteu les seves garanties, característiques i perspectives

L. GOMIS

Corredor de Canvi i Borsa

Fontanella, 15 - Barcelona

SERVEI GRATUIT D'INFORMACIO SOBRE TOTA CLASSE DE VALORS

El perfeccionament del règim penitenciari

PER J. CIVERA I SORMANI

Quan el primer govern de la República va posar al davant de la Direcció general de presons a la senyoreta Kent, tothom va tenir la sensació que fracassaria. La senyoreta Kent va defensar un dels membres del comitè revolucionari a les darreries del règim monàrquic, i el seu informe ens va demostrar que no era pas el que deien els qui tenien interès a inflar el seu prestigi. La senyoreta Kent, diem-ho sense eufemismes, és una mediocritat.

Una dona sense religió és molt més temible que un home descregut i escèptic. La senyoreta Kent ha aprofitat totes les avinenteses per a posar de manifest el seu sectarisme. Cal fer constar que si ha dimisit no ha estat pels atacs que li han dirigit els diaris de dreta, sinó per l'actitud hostil que havia adoptat la Premsa esquerrana. No ha tingut l'encert de ploure ni els blancs ni els negres. En la nota que ha facilitat a la Premsa defensant la seva gestió, es va d'haver expulsat les monges de les presons. No sap la senyoreta Kent que amb la supressió de les monges, els primers perjudicats són els reclusos. Les religioses que han estat expulsades dels establiments penitenciaris, poden consagrar-se a altres obres de caràcter social i benèfic, i en canvi els reclusos es veuen privats dels serveis d'aquelles dones abnegades i heròiques, que podent viure lliurement, es converteixen en presoneres voluntàries per a portar dins de les presons llòbregues i tenebroses una mica de claror.

En proclamar-se la República, fou assaltada la presó cellullar de Barcelona. Els assaltants van recórrer totes les dependències, trossejant tot el que trobaven. ¿Sabeu per què no van penetrar al pavelló de les monges? Perquè els reclusos no ho van permetre. Es van col·locar davant la porta i no van deixar passar ningú. La senyoreta Kent segurament deu ignorar aquest fet. Si els reclusos odiessin les monges, com suposa l'ex-directora general de presons, haurien aprofitat aquella oportunitat per a desfer-se d'elles. Si les van respectar és perquè reconeixen la seva abnegació i el seu heroisme.

La senyoreta Kent deu també ignorar que, en abandonar la presó aquelles santes religioses, van rebre alguns centenars de targes. Sabeu de qui eren? De la majoria dels presos polítics que han passat per la presó. Alguns dels qui van trametre la seva tarja, exerceixen avui càrrecs públics.

Caldria que al davant de la Direcció general de presons, hi hagués un home que conegués el règim penitenciari d'altres països més avançats que el nostre. El Director general de presons no hauria d'ésser un càrrec polític, sinó tècnic. És ridícul que quan governen els conservadors el Director de presons sigui conservador, i quan governen els liberals sigui liberal. Aquests càrrecs haurien d'estar per damunt de la política. La vida dels governs espanyols és molt efímera, i, per tant, en un any ni en dos no es pot aconseguir posar una mica d'ordre en els establiments penitenciaris d'Espanya. Per aconseguir-ho cal una tasca persistent.

Els penals espanyols són cataus infectes, que en compte de reformar els delinqüents, accentuen els

seus mals instints. No demanem pas que es construeixi un palau perquè els qui han delinquit puguin viure folgadamente; però cal donar un tracte humà als qui han tingut la dissort de transgredir les lleis. Als penals no hi van únicament els professionals del crim, sinó també els qui en un moment d'inconsciència o d'exaltació han comès un delicte.

En alguns penals els reclusos viuen com animals immunds. És impossible aconseguir la regeneració dels qui han delinquit, no respectant la seva dignitat d'homes. No hem d'oblidar, per greus que hagin estat els delictes que ha comès un delinqüent, que és un ésser humà. L'home que ha passat vint anys a un presiri, és una desferra humana.

La majoria dels atracadors que han estat detinguts tenen antecedents penals. ¿Què significa aquesta reincidència? Que en els establiments penitenciaris no s'aconsegueix la regeneració dels delinqüents.

La majoria dels penals espanyols són edificis vells que no reuneixen condicions higièniques. Els delinqüents no estan seleccionats. Els qui encara senten la veu acusadora de la consciència, han de conviure amb els professionals del crim. És endebades que facin un esforç els qui voldrien salvar-se, perquè seran arrossegats pels qui no tenen ja ni una engruna de dignitat.

Actualment en les presons regna una gran anarquia. Els presos de caràcter social són els responsables de quasi tots els actes de rebel·lió. Abans preguntàveu a un reclus el que havia fet i feia protestes d'innocència; però reconeixia que la societat tenia el dret de defensar-se. Consideraven lògic i natural que fossin castigats els qui es col·locaven al marge de la llei. Ara la majoria dels reclusos us diran que les presons constitueixen una gran injustícia i que no es pot privar a cap home de l'ús de la llibertat. Aquest canvi es deu als elements comunistes que aprofiten totes les oportunitats per escampar la llavor de l'anarquia. Les portes de les cel·les que foren destruïdes pels assaltants, no han pogut ésser reconstruïdes a Barcelona per imposició dels elements anàrquics. Van haver de venir de Mallorca. Els comunistes no volen presons... quan governen els adversaris. Quan manen ells posen doble reixa a les finestres perquè no s'escapin els que són considerats perillous. Els estrangers que visiten Rússia són invitats a visitar algunes de les presons que existien en temps del Tsar, però no deixen visitar les que funcionen sota la vigilància de les autoritats soviètiques. A Rússia hi ha en l'actualitat moltes més presons que quan governaven els Tsars.

Si els comunistes espanyols que avui consideren illegal el règim penitenciari, aconseguissin triomfar no destruirien les presons que existeixen a Espanya. Quan es troben a l'oposició diuen que les lleis coaccionen els homes, però quan aconsegueixen imposar-se, cometen els crims més execrables en nom de la llei.

Cal posar una mica d'ordre a les presons. Els reclusos per qualsevol pretext adopten una actitud de rebel·lió. Únicament podria aconseguir-se la reorganització del cos de presons, amb un Director compe-

tent que estigués deslligat dels compromisos polítics. La perfecció del règim penitenciari té una gran importància. La societat desitja que els homes que han delinquit, puguin incorporar-se novament a la vida del treball, abandonant els camins tortuosos que menen a la delinqüència.

Els penals, han d'ésser veritables reformatoris. Els cristians no creiem ni amb el determinisme ni amb el fatalisme. Nosaltres no creiem que hi hagi homes fatalment dolents, els actes dels quals obeeixin a motius irresistibles. L'home per dolent que sigui pot salvar-se. Com que és un ésser responsable, pot elegir lliurement el camí del bé i del mal. No existeix cap força oculta que l'empenyi a seguir una determinada ruta. Si tothom pot salvar-se, hem de salvar els homes que han delinquit. No els salvarem donant-los un tracte inhumà, sinó elevant el seu nivell moral, perquè es donin compte del mal que han fet a la societat.

Crit de guerra

PER J. J. C.

EL SOCIALISME, HEU'S ACÍ L'ENEMIC!

Segons el nostre parer s'equivoquen els qui plantegen el problema de la lluita social present substituint en el crit de guerra que encapçala aquestes ratlles la paraula *Socialisme* per la de *Comunisme*, partit aquest que és fill bord del Socialisme. Si el pare *socialitza* la propietat, quedant-se-la, el fill l'anulla a l'objecte de fer-la del comú.

El Socialisme diu: els béns socialitzats, per a l'Estat, governat per mi; és a dir: els béns per al Socialisme.

El Comunisme, per la seva banda, diu: els béns per al Comú, manejats pels comunistes.

En el fons, les dues posicions socials són idèntiques. Que es despulli els propietaris dels seus béns per socialitzar-los adjudicant-los, de fet, a l'Estat, o al Comú, és igual pels despullats, si bé resulta més franca i noble l'actitud dels Comunistes, encara que sigui més suau i més burocràtica la pensada socialista.

Al fons de l'Estat soviètic rus no hi ha pas comunisme, sinó socialisme pur, servit per una tirania més desbridada i més cruel que totes les que registra la història. Tots els béns particulars dels russos estan, de fet, en mans de l'Estat, que és l'amo absolut de Rússia, sense cap llei ni control que el menin o l'aturi.

Aquest de Rússia és el fi lògic i natural del Socialisme.

El Socialisme; heu's ací l'enemic! — A ell, més que a certs republicans que es feren amos d'Espanya, es deu la situació, insuportable, que patim a l'hora present, tant des del punt de vista religiós-polític, com en l'esfera social i en l'òrbita econòmica.

És el Socialisme el que, fent-se seva, subrepticiament, la República, està comprometent-la i convertint Espanya en un país inhabitable.

És el Socialisme qui ha encès i atia la guerra civil religiosa que, si no es conjura, destruirà el país.

És el Socialisme el que, per mitjà de lleis i disposi-

cions legals que fa passar de contraban, clandestinament en certa manera, va enrolant tots els nostres obrers, els sotmet a la burocràcia estatal, i els converteix en altres tants servidors i esclaus seus, de tal manera, que, d'ací a pocs anys, el Socialisme serà l'amo de tots ells i no podrà viure cap obrer que no estigui afiliat a la U. G. T. i *tatuat* per ella. Vegi's, sinó, com els obliga a inscriure's en les Borses oficials dels Treball, i els fa passar per l'adreçador de l'acció burocràtica. Vegi's també, com, a tal fi, va minant i combatent els Sindicats Catòlics, els Sindicats lliures, els Sindicats de la C. N. T., dels obrers independents, etc.

El Socialisme; heu's ací l'enemic! — Fixeu-vos, ara mateix, en el seu draconian projecte de Delegats del Treball, que porta una cua més llarga que el nom del Ministre del Treball.

No es proposa pas menys que dominar per sempre més la política espanyola en l'esfera cabdal de la Governació, d'una manera tan senzilla i suau com el nomenament de Governadors perpetus de províncies, sota el nom obrerista, socialitzant, simpàtic, de Delegats del Treball.

Per portar a cap aquest pla maquiavèlic no repara el Socialisme, encimbellat al poder, en cap mitjà, encara que sigui el de treure els seus drets a tots els actuals inspectors del Treball, suprimint d'un cop de ploma els càrrecs que fa tants anys legalment desempenyen, llençant-los a la misèria per tal de proveir les seves places en amics i correligionaris seus rumbosament pagats, disfressant tan negre afer per mitjà d'unes oposicions de pura fórmula i d'impuríssima execució.

És el Socialisme el que, sense fressa ni soroll, està omplint d'amics i d'espies seus tots els organismes de l'Estat, criant i multiplicant una burocràcia oficial completament seva i esplèndidament dotada.

És el Socialisme el que va legislant, de sota mà, i imposant violentament les seves teories més temeràries i desastroses, en totes les esferes de l'Estat, fent cada cop més difícil la vida agrícola i industrial del país.

El Socialisme; heu's ací l'enemic! — Al Socialisme deu Espanya la seva ruïna econòmica. Són els seus tres ministres els qui fan impossible la vida de l'agricultura i de la indústria, soliviant els obrers, destruint l'organització de la propietat i abolint-la virtualment; introduint la indisciplina en el sí de les fàbriques i preparant, per mitjà dels Consells de fàbrica, el seu traspàs a l'Estat o a la Comuna; agarrotant els altres partits obrers per mitjà, entre altres mil, dels Delegats del Treball, destinats a anular i substituir, de fet, els Governadors Civils i a fer de jutge i part en els futurs conflictes del treball obrer...

No acabariem mai si volguéssim posar de manifest els mals efectius i els perills encara pitjors del Socialisme. A ell es deu tot el programa sectari desenrotllat pels governs de la República a Espanya, i és el Socialisme qui cova els Lenins i els Calles que, si els catòlics continuen obrant com fins ara (o no obrant amb la deguda energia, millor dit), dominaran, més o menys tard, convertint Espanya en la Rússia d'Occident, o en el Mèxic europeu.

Butlletí d'ACCIÓ POPULAR

El nostre símbol:

ACCIÓ POPULAR ha adoptat, després de diversos projectes, un emblema de la seva organització i del seu ideari: el que encapçala aquestes ratlles. L'adopció ha estat feta sense cap mena de precipitació, a desgrat de la necessitat sentida des dels primers moments de tenir un símbol que sintetitzés artísticament i expressiva tota la nostra acció. La lentitud, però, ha estat compensada per un desig d'encert que els nostres socis i amics ens diran si hem assolit.

Un símbol és, realment, per una organització disciplinada i entusiasta com la nostra, un element d'importància cabdal. Ell cristallitza i resumeix tot un seguit d'esforços, tot un tresor d'afectes envers el nostre ideal. És el distintiu, aureolat de glòria, que ens ha de distingir en la lluita, com a soldats de Crist.

Per això l'allegoria del nostre símbol representa la lluita contra l'esperit del mal, per tal d'assolir el deslliurament de la Humanitat. I no solament la lluita, sinó també la victòria. La Creu de Crist enarborada amb un gest de magnífica energia, corona ardidament el triomf. L'anagrama d'ACCIÓ POPULAR, A. P., hi figura amb una col·locació escaient.

No dubtem que plaurà als nostres amics i ens permetem recomanar-los que l'emprin com a segell i que l'estampin en les seves publicacions, tals com periòdics, membraes, etc., i el facin figurar arreu per tal de contribuir a la propaganda del nostre ideari.

Aquells que ho desitgin, poden dirigir-se a la nostra Secretaria General on els seran facilitats gravats del nostre símbol.

Estadística

El nombre de socis d'ACCIÓ POPULAR, que, gràcies a Déu, va augmentant persistentment, assoleix ja una respectabilíssima suma de diversos milers. Actualment, la nostra Secretaria està fent un recompte de socis i estadística general d'aquests, així com una classificació per estaments que permeti d'enquadrar-los en les distintes Federacions d'ACCIÓ POPULAR.

Coneguda la importància del nombre en les organitzacions modernes i l'interès que té en la nostra entitat conèixer l'estament a què pertany cadascun dels seus socis, és evident la transcendència que té l'exactitud i perfecció de l'estadística a què hem alludit abans. Les nostres Delegacions i Delegats d'arreu de Catalunya són pregats, doncs, de trametre'ns el més aviat possible, una relació exacta dels socis de la localitat respectiva, corregint les deficiències que en les actuals llistes pogués haver-hi, i especificant concretament la professió de cada un dels membres, de manera que es pugui deduir fàcilment en quina de les nostres Federacions ha d'ésser adscrit. Així, per exemple, si les activitats d'un soci són mercantils, no és suficient de dir "del comerç", sinó que cal detallar si és dependent, empleat, patró, etc., i tota altra

circumstància que pugui ésser útil als fins esmentats. Les Delegacions comarcals enviaran també una relació de les Delegacions locals que hagin organitzat.

De l'entusiasta zel dels nostres dirigents d'arreu de Catalunya, esperem que tindran a bé proporcionar-nos les dades més amunt dites, per la qual cosa els regreciem vivament.

Homes de carrera

El nostre Secretari General, l'illustre filòleg, doctor Antoni Grieria, ha dirigit una interessantíssima circular als homes de carrera, socis d'ACCIÓ POPULAR, per tal de constituir tot seguit la seva Federació, que amb la denominació del gran Bisbe Torres i Bages, tal com fou aprovat en l'Assemblea de Montserrat, executà la ponència acordada en dita Assemblea.

Més endavant, ampliarem amb interessantíssims detalls aquesta important notícia.

Noves Delegacions

S'estan fent actives gestions per a constituir, en data no llunyana, entre altres, les següents noves Delegacions: Vic, Santa Maria de Corcó, Santa Coloma de Queralt i Calella.

La Comissió d'Organització

Paral·lelament a la Comissió de Propaganda s'ha constituït la d'Organització, la qual està actualment realitzant una interessantíssima labor de classificació i arxiu i a la vegada de propulsió de les nostres activitats arreu de Catalunya, posant-se en relació amb Delegacions, socis i entitats adherides.

Formen part d'aquesta Comissió el senyors Terés, Cabré, Valls, Blanch i Boés, Gumà, Camp, Teruel i Blanch i Blanch.

La Federació de Pares Catòlics de Sevilla

Hem estat honorats amb la visita del senyor Antoni Gamero Martín, Secretari de la Federació de Pares Catòlics d'Alumnes de Col·legis de Sevilla, el qual ha manifestat la complaença amb què els catòlics de Sevilla contempen les tasques d'ACCIÓ POPULAR, de les quals ha estat informat detalladament.

ORFEBRERIA SALES BALMES, S. A.

FABRICA d'articles de PLATA DE LLEI i metall blanc. Objectes d'art per a presents.
PREUS DE FÀBRICA

4, PORTAFERRISSA, 4

CERVERA

Heu's ací un altre dia triomfal per a l'ACCIÓ POPULAR: la constitució de la Delegació Comarcal de Cervera, que tingué lloc el passat diumenge en mig d'un entusiasme indescriptible. Magnífica jornada pariona a les de Tàrraga, Solsona, Balaguer, Reus i tantes d'altres!

Unes mil-cinc-centes persones assistiren al grandísim miting que es celebrà al Teatre Principal de Cervera, i en el qual parlaren els prestigiosos oradors senyors Jaume Tarés, Àngel Marquès, Jaume Lleal i Salvador Tintoré. Els oradors s'expressaren en termes de gran eloqüència i foren tots ells entusiàsticament aplaudits pel públic, qui ofegà amb ovacions clamoroses alguns isolats intents de pertorbació de l'acte.

La doctrina d'ACCIÓ POPULAR, basada en la difusió i defensa de les idees socials del Catolicisme i la restauració de l'ordre social en tots els aspectes i elements, per tal de salvar la civilització cristiana, meresqué l'adhesió decidida de tothom.

Des d'aquestes pàgines ens plau de felicitar cordialment els organitzadors i la nova Delegació que ve

a ajuntar-se al brillant estol de les esteses per tots els indrets de la nostra terra, enarborant la bandera del Crist i de la Justícia Social.

TÀRREGA

Secció d'Obrers

Aquesta Secció ha tingut ja algunes reunions per a redactar el Reglament de la Caixa de Socors i de Previsió. Probablement aquesta setmana quedarà enllestí. Les reunions són cada dia, de dos quarts de vuit a les vuit. El despatx d'informació està obert tots els dies feiners de 7 a 9 del vespre, i d'11 a 1 els diumenges.

Secció Femenina

Un grup de senyoretes d'aquesta Secció s'ha emprès decididament la tasca de col·laborar en les pàgines del portantveu de la Delegació d'ACCIÓ POPULAR, *Acció Comarcal*. Heu's ací un bell exemple a imitar.

Crònica del moviment catòlic

Les universitats catòliques. — El professor L. Schrijuen, de la Universitat de Niernega (Holanda), acaba de publicar en la *Kölnische Volkszeitung* un interessant article sobre les Universitats catòliques, del qual transcrivim ço que segueix: "Les Universitats catòliques adquireixen un interès creixent. Contribueixen a aquest fet factors d'indole diferent. En primer lloc el fet que la Universitat de Lovaina prengui cada dia un caràcter flamenc més intens, gràcies a l'exquisit tacte del seu rector monsenyor Ladeuze, després per les seves relacions amb la Universitat de Niernega. El lector d'aquesta Universitat, H. B. Hermesdorf, acaba d'ésser nomenat professor de Dret romà de Lovaina. En els darrers temps s'ha parlat molt de les relacions de la Universitat del Sagrat Cor de Milà amb el govern italià; després les bodes de plata de Monsenyor Baudrillart, rector de l'Institut Catòlic de París. També ha cridat l'atenció que els estudiants de Medicina de la Universitat catòlica de Xang-hai s'hagin posat a la disposició de la Creu Roja per assistir els ferits en els llitzarets. Hi ha a Xang-hai una Universitat catòlica amb una facultat de Medicina? Sí, en aquesta ciutat la Universitat catòlica "Aurora" té, demés de la Facultat de Medicina, les facultats de Dret, de Literatura i de Filosofia. Igualment que la Universitat catòlica de Tokio, forma part de la Federació d'Universitats Catòliques, que són dirigides pels PP. Jesuïtes i són reconegudes pel govern. De bon grat transcriu un fragment d'una carta en la qual el rector de l'"Aurora" demana l'admissió a la Federació Universal d'Universitats Catòliques:

"Si vous voulez bien nous admettre dans votre Fédération, nous nous en tiendrons pour très honorés. Ce nous sera un réconfort à nous qui sommes si loin

de tout grand centre d'éducation catholique, de savoir que nous sommes unis à ceux qui sont repandus en diverses contrées de la terre et pouvons compter sur leur appui fraternel."

Una Universitat catòlica s'està organitzant a Pekín sota la direcció dels Benedictins; ella, però, encara no ha entrat en contacte amb la Federació.

Alemanya no té cap Universitat exclusivament catòlica. A Àustria la situació és diferent. Els Benedictins s'esforcen a crear una Universitat amb cultura pròpia; han de lluitar, però, amb greus dificultats i fins ara no s'ha aconseguit altra cosa que l'organitzar una Facultat de Teologia i alguns col·legis que vénen a ésser els fonaments per a una futura facultat literària. Fins al 1908, Irlanda tenia una Universitat catòlica que anava lligada al nom del cardenal Newman; la manca d'interès i la falta de recursos econòmics han deixat desaparèixer una institució planejada d'una manera potser massa idealista.

La situació és millor a Polònia. La Universitat catòlica, fundada per l'episcopat polonès en 1919, demés de la Facultat de Teologia, té les facultats de Cànon, de Dret, de Filosofia i de Ciències econòmico-socials i, encara, un Institut Pedagògic. El govern, en 1928, va reconèixer l'estatut d'aquesta Universitat i també el caràcter de personalitat jurídica. Els graus conferits per aquesta Universitat solament són reconeguts després d'un examen posat davant d'un tribunal format en majoria per professors de la Universitat de Lublin.

La Universitat cantonal de Friburg (Suïssa) no pertany a la Federació. El professorat de la Facultat de Teologia pertany a l'orde dominicà. En ço que a Itàlia fa referència, em limito a la Universitat

del Sagrat Cor, de Milà. Prescindint d'una sèrie d'organitzacions per a homes de carrera, aquesta Universitat compta avui amb dues Facultats: la de Filosofia i la de Dret i Ciències Socials. Alguns instituts de Biologia van articulats amb la Facultat de Filosofia. La Universitat de Milà té una gran esfera d'influència que s'ha d'atribuir principalment a una sèrie de revistes i monografies que publica en els dominis de la Teologia, de la Filosofia, del Dret, de la Filologia i de la Sociologia. Fins té una revista especial per a Papirologia. La iniciativa parteix del conegut franciscà P. Gemelli, que n'és rector des del 1921. El rector és elegit cada tres anys pels professors de la Universitat. En 1924 la Universitat del Sagrat Cor prenia el caràcter d'Universitat lliure i era equiparada a les Universitats de l'estat italià. Des d'aquesta data confereix el grau de doctor i deixa passar l'examen d'estat amb efectes civils. L'elecció del professorat és feta per la presidència entre els professors que es presenten a concurs, la qual cosa és una limitació d'atribucions per actuar lliurement a la presidència i també a la facultat.

La Universitat belga de Lovaina pot ésser considerada com la mare de les Universitats catòliques. Demés dels 140 professors, dels 40 "privatdocents" i dels 4.000 estudiants amb totes les Facultats organitzades, compta amb l'Escola Tècnica Superior, amb els seus instituts, l'Escola Superior d'Agricultura, les escoles superiors d'administració i estudi colonials i els cursos per Dret notarial. Aquesta multiplicitat perfectament articulada forma un conjunt completament harmònic. La Universitat de Lovaina gaudeix d'una absoluta llibertat: de tots els drets en tots els nomenament de professors que són fets per l'episcopat.

La llibertat de la Universitat catòlica a Holanda és gairebé absoluta; solament és requerida la confirmació dels nomenaments dels professors en determinats casos i per l'actuació de la comissió de vigilància.

En canvi l'estat jurídic de les Universitats catòliques franceses és molt incòmode. ¿Qui no recorda els noms de Branly, René Bazin, De Lapparent, Duchesne, Rousselot i de molts altres tant estretament lligats amb l'Institut de France? La llei de la llibertat d'ensenyament dictada en 1875 va ésser de curta durada. Aquesta llei que proclamava la llibertat de l'ensenyança acadèmica donava als estudiants el dret d'ésser examinats per diferents comissions. Des de 1880, però, aquest dret era abolit, de manera que Angers, Lille, Lió, París i Toulouse, com deia Monsenyor Lesne, rector de Lille, "viuen sota un règim de mitja llibertat, que nega a les Facultats el conferir graus i obliga els estudiants a passar els exàmens davant dels Tribunals de l'Estat".

Encara unes paraules sobre la part econòmica de les Universitats: Gairebé totes deuen l'existència a grans donatius i a fundacions o deixes. La Universitat de Niernega va ésser fundada pel municipi dos

representants del qual formen part del "Curatorium" format per cinc membres. Les Universitats privades d'Holanda, a base de les lleis universitàries, reben, durant 25 anys, un subsidi de 100.000 florins, el qual gairebé no és suficient per al sosteniment dels edificis. La font principal dels ingressos és, per tot arreu, el subsidi dels particulars. El govern provincial de Lovaina dona un escàs subsidi a la Universitat; en canvi, el govern de Bèlgica ajuda amb gran generositat aquesta magna obra. Fa cinc anys que figura en el pressupost, malgrat la penúria econòmica actual, una subvenció anyal de deu milions de francs. La qual cosa és un senyal evident de la valoració dels instituts catòlics de formació de la joventut. Seguint aquest exemple, als altres estats que tenen una Universitat catòlica no els reportaria cap perjudici si se sentien obligats d'agrair a aquells fogars de cultura la llur activitat i els dediquessin una singular atenció, la qual els reportaria, sens dubte i no pas a darrera hora, beneficis de caràcter econòmic."

Comentaris

La diada del Corpus. — O FELIX CULPA!, podríem gairebé exclamar, referint-nos a la pressió sectària que fa poc menys que impossibles, ara, les processons eucarístiques, en contemplar l'èxit eucarístic d'aital diada. Els temples es sobreexien de devots, que pels carrers anaren adalerats tot aquell dia cercant el bon Jesús sacramental. El mateix temple catedralici resultà petit per les gentades que hi acudiren. No parlem dels balcons endomassats i del poble cristià ple de joia. Ja en parlen els seus enemics.

Les processons eucarístiques, públiques, ja tornaran. Tornaran quan el poble cristià se les mereixi. Tornaran sense que el món, el dimoni i la carn no puguin valer-se'n, com abans, per a profanar-les i fer de les seves... Talment convenia això que passa. Oh felix culpa!

Escoles sense Déu. — Tota la Premsa, sense excepció!, ha donat compte de la recent erecció de l'"Institut Escola" establert en l'antic Palau del Governador de la Ciutadella i de les seves condicions i excel·lències pedagògiques. Hom ha procurat informar-se acuradament sobre la nova Escola per veure si almenys s'hi recordava, en algun recó del Palau, el sant nom de Déu, que per dret eminentíssim hauria de brillar per damunt de tot i presidir tots els ensenyaments de la nova Escola. Ni en el Palau ni en el programa no hi figura per res, ai las!, el sant Nom. L'Escola del Palau del Parc és també laica.

Caveant Consules!

CAMISERIA - CORBATERIA - MITGERIA - GÈNERES DE PUNT

MAS i ROCA

CAMISERS

CASES ESPECIALITZADES PER A LA MIDA

24, Portaferrixa, 26 - Telèf. 17642 - BARCELONA - 16, Fontanella, 16 - Telèf. 12211

FOMENT DE PIETAT

QÜESTIONS RELIGIOSES

Els temes de més gran interès.
Els autors de màxima autoritat.

Il·lm. J. Torras i Bages

QUÈ ÉS LA MAÇONERIA?

80 pàgs. de text. 75 cèntims.

Cardenal Vidal i Barraquer

**LA SECULARITZACIÓ
DELS CEMENTIRIS**

34 pàgs. de text. 40 cèntims.

Il·lm. Isidre Gomà

MATRIMONI CIVIL I DIVORCI

62 pàgs. de text. 60 cèntims.

Nous fascicles en premsa

Adquiriu-los! Propagueu-los!

FOMENT DE PIETAT

Biblioteca d'Exercicis Espirituals

Es finalitat d'aquesta biblioteca la publicació d'una col·lecció de llibres ordenats a donar-nos un coneixement autèntic i perfecte del text i de l'esperit dels Exercicis Espirituals de Sant Ignasi de Loyola, afavorint als qui els donen i als qui els reben, puix uns i altres necessiten instruments de direcció i d'acció, com ho proven els advertiments que tan sovintegen en el text del llibre ignasià.

Han estat ja publicats el següents:

VOLUM I Sant Ignasi de Loyola autor dels Exercicis Espirituals, pel P. Ignasi Casanovas S. I. Aquest volum, de 424 planes, conté la vida de St. Ignasi del qual es dona un magnífic retrat espiritual.

VOLUM II Text i versió dels Exercicis Espirituals de Sant Ignasi de Loyola, pel P. Josep Calveras S. I., volum de 200 planes amb el text original i versió catalana del llibre de Sant Ignasi.

VOLUM III Introducció als Exercicis Espirituals de Sant Ignasi de Loyola. Teoria i Preparació, pel P. Ignasi Casanovas S. I. Consta de 332 planes, en les quals trobaran, Directors i Exercitants, profitoses ensenyances per al bon èxit espiritual dels Exercicis.

A punt de sortir: **VOLUM IV. Primera Setmana**

Preu de cada volum: Rústega, 3 ptes.; enquadernat, 4,50 ptes.

Catecismes**Escoles****Patronats**

FOMENT DE PIETAT

ofereix el millor assortit
de Rosaris, Sants Crists
i Medalles a preus de
propaganda

**Biblioteca Històrica de la
Biblioteca Balmes**

Serie II

Volums IV, V i VI

BALMES

**La seva vida. El seu temps.
Les seves obres**

pel P. Ignasi Casanovas, S. I.

VOLUM I. 624 pàgines.

Llibre I: **L'estudiant.**

Llibre II: **Vida oculta.**

VOLUM II. 828 pàgines.

Llibre III: **Cicle apologètic i social.**

Llibre IV: **Cicle polític i filosòfic.**

VOLUM III. 844 pàgines.

Documents balmesians.

Preus dels tres volums en rústega: **90 ptes.**

No es venen volums per separat.

Acadèmia

Fundada en 1879

Avinguda Portal de l'Àngel, 38

Telèfons 18953-75303 - - Apartat 782

Comerç : Idiomes : Taquí-Mecanografia
Peritatge, Professorat mercantil i Batxillerat

L'Acadèmia Cots col·loca oportunament els seus alumnes dignes i capacitats.

COTS**EL MALTA
"NATURA"****FORTALECE
Y HERMOSEA
EL ROSTRO****EL CAFÈ
DEBILITA****AFEA EL
ROSTRO****EL CAFÈ** arruïna la seva pròpia salut, arruga la cara, malmet els òrgans digestius, ronyons, fetge, sistema nerviós, etc.Si V. rebutja el cafè i en compte d'ell pren **MALTA NATURA** beguda aromàtica, nutritiva i digestiva que resol els gasos, tindrà el rostre bell i rialler.**CASA SANTIVERI, S. A.**Oficines centrals. Colònia Santiveri
CAN TUNIS - Telèf. 33076 - BARCELONA**AROMAS DEL MONTSERRAT
GRAN LICOR**

Els R. R. P. P. Benedictins i la casa Joan Fonolleda Serra,

fan avinent a llurs amics que no és llegítim licor de Montserrat tot el que s'intenti vendre amb altre nom que el de

AROMAS DEL MONTSERRAT**BRAGUERS U. S. A.***Curen la TRENCADURA, fets a motllo exacte, rentables, intacables per la suor i garantitzats per tota la vida.***GABINET A. CURULLA***Rambla de Canaletes, núm. 11, 1.er, 1.ª**(entrada per la "Sastreria Modelo")***SUCURSALS**

- N.º 1 ESPLUGUES DE LLOBREGAT
Laureano Miró, 59 (encreuament de les carreteres de Madrid i Cornellà)
- N.º 2 GARATGE I TALLERS DE REPARACIO
Sepúlveda, 148 i 150 - Villarroel, 35
Florida Blanca, 121 - Telèfon 31510
- N.º 3 SECCIÓ DE LUBRIFICANTS
Passatge de la Pau, 9 - Telèfon 13386
- N.º 4 MAGATZEMS
Carreró de Sant Antoni
- N.º 5 ARAGÓ, 188 i 190
xamfrà Muntaner - Telèfon 33254
- N.º 6 LLEIDA
Plaça Catalunya, 7 - Telèfon 390
- N.º 7 GIRONA
Gran Via de Jaume I - Telèfon 172
cantonada Plaça Marquès de Camps
- N.º 8 PALMA DE MALLORCA
Carrer de Sant Miquel, núm. 326 i
Avinguda de Comte Sallent, 29 bis

SERVICE STATION, S. A.

LA CASA MÉS IMPORTANT EN

GASOLINA, PETROLI, NEUMÀTICS, LUBRIFICANTS, ACCESSORIS
EINES, FERRETERIA I TOT QUANT PERTANY A L'AUTOMÒBIL
VENDA A L'ENGRÒS I DETALL**CASA CENTRAL:**Aragó, 270 - 272 i
Passeig de Gràcia, 45Telèfon 11550
BARCELONA

Joan BUSQUETS

MESTRE EBENISTA I TAPISSER
DECORADOR

MOBLES I OBJECTES
D'ART I DE FANTASIA

AGENCIAMENT D'INTERIORS
MODERNS I D'ESTIL

ESTUDI, TALLERS I EXPOSICIÓ:
PASSEIG DE GRÀCIA, 36
TELÈFON 16825
B A R C E L O N A

COL·LEGIALS

El més extens assortit
en Impermeables,
Capes, Trinxeres,
Abrics cautxutats estampats

CASA ROSICH

CASA FUNDADA L'ANY 1850

Ronda de Sant Pere, 7 :: Tapineria, 33
Avinguda Porta de l'Àngel, 25

Acadèmia FEBRER

Passeig de Gràcia, 73, 1.er

Director: D. Josep M.ª Febrer
Enginyer Industrial

PREPARACIÓ COMPLERTA per a l'ingrés en
l'Escola d'Enginyers
en el pròxim mes de setembre

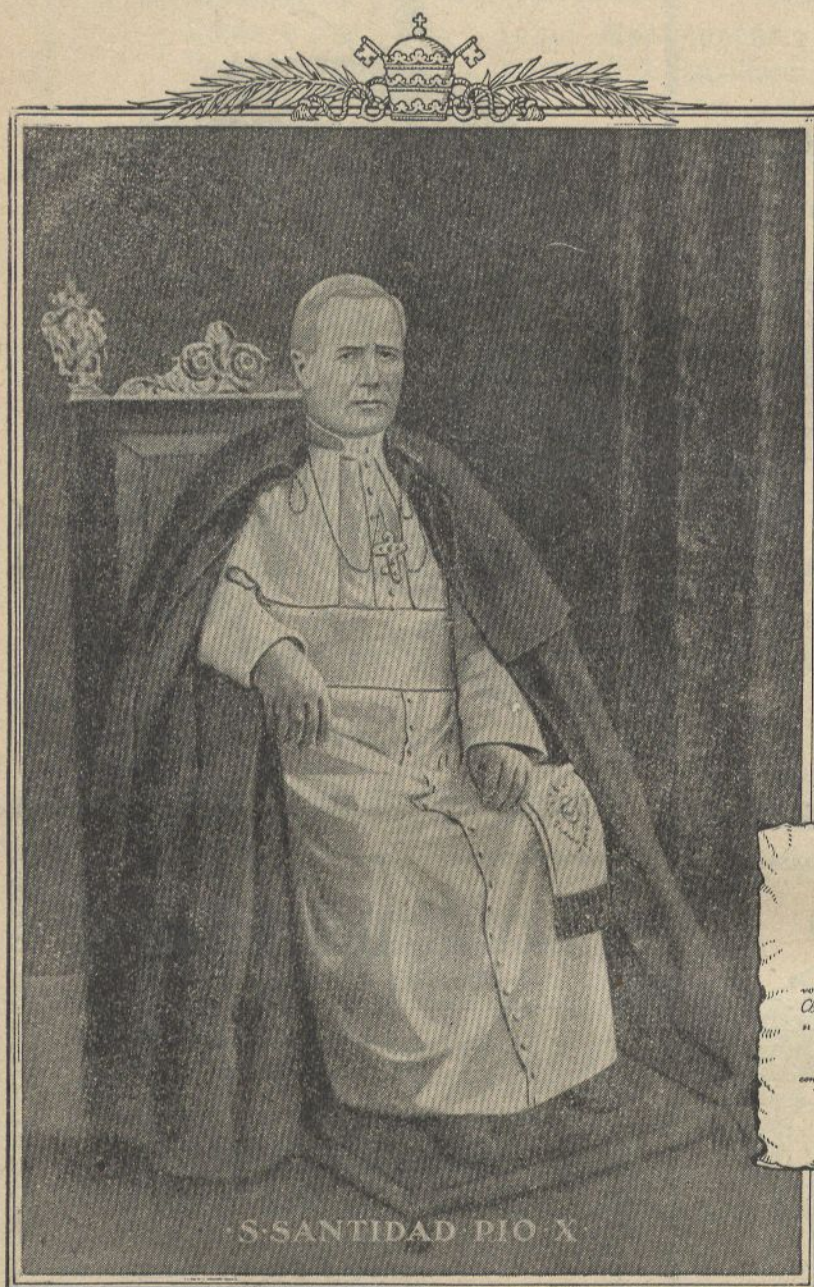
Estudis teòrico-pràctics d'Auxi-
liars i Tècnics Industrials

JA SOU SUBSCRIPTORS
DE
Catalunya Social?

Amb URODONAL

S.S. Pio X va ésser curat

del reuma i de la gota

S-SANTIDAD PIO X

Elegit per l'eminent home de ciencia Prof. Dr. Marchiafava, com el disolvent més perfecte de l'ácíd úric pel tractament de S.S. Pio X, l'URODONAL específic per excel·lencia de totes les afeccions de caracter artritich: **reumatisme agut i crònic, mal de pedra, gota, ciática, mal de ronyons, neuralgies**, ha sigut adoptat en el Palau Pontifici i els seus propietaris, Els Establiments Chatelain, nomenats:

Proveïdors del Vaticà.

Flasco triple cabuda per a una cura
Economia de Ptas. 4'25 sobre
preu de 3 flascons.

Envío **gratuit** de la obra "Por qué la sangre cargada de ácido úrico es un peligro" pel Dr. Faivre, enviant aquest cupó baix sobre al

Dipòsit General de l'URODONAL
APARTAT 718 - BARCELONA

Sr. _____ Carrer. _____ C. S
Població _____ Província _____ 30

ATENES A. G. — Provença, 157; Barcelona

FRANQUEO
CONCERTADO

CATALUNYA SOCIAL
Durán i Bas, 11
BARCELONA